

Halfjaarrapportage

College financieel toezicht Curaçao en Sint Maarten

januari 2016 – juni 2016

Inleiding

Artikel 4, lid 2 van de Rijkswet financieel toezicht Curaçao en Sint Maarten (Rft) bepaalt dat het College financieel toezicht Curaçao en Sint Maarten (Cft) eens per halfjaar, door tussenkomst van de minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties (BZK), schriftelijk verslag uitbrengt over zijn werkzaamheden aan de Rijksministerraad (RMR), de besturen van de landen, de Staten van Curaçao en Sint Maarten en aan beide Kamers der Staten-Generaal van Nederland. In voorliggende halfjaarrapportage wordt ingegaan op de werkzaamheden van het Cft gedurende de periode van januari tot en met juni 2016.

Na een algemeen deel wordt de stand van zaken over de landen Curaçao en Sint Maarten toegelicht voor wat betreft de begrotingscyclus 2015-2017 en overige gerelateerde onderwerpen. Aan het slot wordt ingegaan op de stand van zaken rond de vereffening; het Cft dringt aan op spoedige afronding.

Algemeen

Het eerste halfjaar van 2016 stond voor Sint Maarten in het teken van de vertraagde vaststelling van de begroting voor 2016, die uiteindelijk van een positief advies is voorzien. Niettemin vielen de inkomstencijfers over het eerste kwartaal tegen. De tegenvallende inkomsten worden deels gecompenseerd doordat uitgaven minder zijn dan begroot. Verder is er aanhoudende onderuitputting op de kapitaaldienst. Het Cft heeft aangedrongen om in de rest van het jaar de opgelopen achterstand bij de overheidsinkomsten in te lopen. Daarbij loopt als een rode draad door dit begrotingsjaar het voldoen aan de punten van de aanwijzing die in september 2015 door de RMR aan het bestuur van Sint Maarten is gegeven, waaronder het voor het einde van 2016 nemen van maatregelen ten behoeve van een houdbaar pensioen- en sociale zekerheidsstelsel. In Curaçao is het eerste halfjaar veel aandacht geschonken aan het afwickelen van de besluitvorming over een groot aantal financiële onderwerpen, waaronder de vaststelling van de jaarrekening 2011 en van de Wet Beperking Export Uitkeringen (Wet BEU). Het Cft heeft gedurende het eerste halfjaar de vinger aan de pols gehouden voor wat betreft de sociale fondsen, de bouw van het nieuwe ziekenhuis en de noodlijdende overheidsentiteiten, waar de plannen van aanpak en de inzet van de regering vruchten afwerpen.

Het College heeft in het eerste halfjaar van 2016 zowel in maart als in juni een bezoek gebracht aan Curaçao en Sint Maarten. In Curaçao bracht het Cft een bezoek aan de Gouverneur, de Raad van Ministers, de Minister van Financiën, de financiële commissie van de Staten en de Algemene Rekenkamer. Ook heeft het Cft een werkbezoek gebracht aan het Multidisciplinair Projectteam toekomst van de raffinaderij en aan Cpost, en heeft het Cft gesproken met de directie van het St. Elisabeth Hospitaal (SEHOS). In Sint Maarten is onder meer gesproken met de Minister van Financiën, de Raad van Ministers en de financiële commissie van de Staten. Ook heeft het Cft in april een bezoek aan Nederland gebracht om daar met de Minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties (BZK), de Secretaris-Generaal en de afdeling Koninkrijksrelaties uitvoerig te spreken over de stand van zaken met betrekking tot Curaçao en Sint Maarten. Daarbij werden ook Commissies van de Eerste en Tweede Kamer bezocht, het ministerie van Financiën alsook de Raad van State en de Algemene Rekenkamer. Het bezoek werd afgesloten met een gezamenlijk overleg met de gevolmachtigde ministers.

Begrotingscyclus 2015-2017 Curaçao

Verantwoording jaarrekening 2015

Het ministerie van Financiën is bezig met de begrotingsafsluiting over het boekjaar 2015. De prognose van het resultaat voor 2015 is op moment van schrijven een overschot van circa ANG 12 miljoen. Op 22 juni 2016 is de tweede begrotingswijziging 2015 door de Staten goedgekeurd. Hiermee liggen de afsluitende werkzaamheden van het ministerie van Financiën voorsnog op koers om tijdig, uiterlijk op 31 augustus 2016, de jaarrekening 2015 aan de Staten en het Cft te verzenden. Het Cft heeft de regering wel gewezen op de forse vertraging die de vaststelling van de begrotingswijzigingen heeft opgelopen.

De jaarrekening 2014 is tijdig aangeleverd door de Raad van Ministers, maar de controle door de Stichting Overheidsaccountantsbureau (SOAB) heeft vertraging opgelopen en de controle door de Algemene Rekenkamer Curaçao (ARC) is op het moment van schrijven nog niet afgerond. Pas na afronding van voormelde controles, zal het Cft in staat zijn om de compensatie van de tekorten op de gewone dienst in de periode 2010 tot 2012 te bevestigen. Voorsnog blijft het beeld dat de tekortcompensatie in 2014 vanwege het positieve resultaat van ANG 42 miljoen volledig is ingelopen. Na publicatie van de controlebevindingen van de SOAB en de ARC, zullen deze bevindingen nader worden geanalyseerd door het Cft. In dit kader dient te worden opgemerkt dat indien er financiële correcties moeten worden gemaakt, deze zullen worden meegenomen in de berekening voor het eventueel compenseren van tekorten.

Uitvoering begroting 2016

De begroting 2016 is op 21 december 2015 tijdig vastgesteld en op 15 januari 2016 door het Cft voorzien van een positief advies. Op 12 mei jl. heeft het Cft de eerste uitvoeringsrapportage (UR) tijdig ontvangen van Curaçao. De gewone dienst 2016 sluit op jaarbasis conform de prognose met een voordelig resultaat van ANG 10,4 miljoen. Het Cft heeft geconstateerd dat de belastingopbrengsten tot en met maart tegenvielen ten opzichte van de prognose. Uit recente uitvoeringsgegevens blijkt echter dat deze achterstand in het tweede kwartaal 2016 weer is ingelopen. Aangezien de prognose over heel 2016 erg dicht tegen de begroting aanzit, is er door Curaçao geen gebruik gemaakt van het eerste moment voor het indienen van een begrotingswijziging.

Op 16 maart 2016 heeft het Cft een leenverzoek van ANG 60 miljoen (1% bbp) van de regering ontvangen. De lening is aangegaan ten behoeve van de financiering van wegeninfrastructuur, nieuwbouw en renovatie van schoolgebouwen, zonnepanelen ten behoeve van scholen en de aanschaf van software voor het project herstructurering belastingstelsel. Aangezien de voorgenomen investeringen voldoen aan de criteria van System of National Accounts (SNA) en de begroting voldoet aan de normen, heeft het Cft dit leenverzoek van een positief advies voorzien. Daarbij is overwogen dat met dit leenvolume de schuldquote stabiel blijft. Het land Curaçao heeft het leningsverzoek via de centrale bank uitgezet in het kader van een open biedingprocedure cf. artikel 16 Rft. De lening is aangegaan per 6 juni 2016 middels de lopende inschrijving bij Nederland voor een periode van 30 jaar tegen een rente van 1% die halfjaarlijks wordt verwerkt. Het betreft een bullet lening waarbij aan het einde van de looptijd aflossing in één keer plaatsvindt. Curaçao kent aan het einde van het eerste kwartaal van 2016 een liquiditeitspositie van circa ANG 423 miljoen, inclusief ANG 276 miljoen voor HNO.

Het Cft heeft in de eerste helft van 2016 wederom gewezen op de noodzaak van een omvang van de kapitaaldienst die redelijkerwijs kan worden uitgevoerd binnen het jaar. In het verleden is door Curaçao een te optimistische inschatting gemaakt van de duur van de noodzakelijke voorbereidingen voor het doen van investeringen. Hierdoor werd elk jaar het op de kapitaaldienst begrote investeringsbedrag niet uitgegeven. Er kon derhalve reeds bij het opstellen van de begroting redelijkerwijs worden aangenomen dat de op de kapitaaldienst begrote investeringen in het betreffende boekjaar niet daadwerkelijk tot uitgaven zouden leiden. Doordat de uitputting van de kapitaaldienst zodoende niet haalbaar is gebleken, is dit onderdeel van de begroting niet in overeenstemming met de Rft. Alhoewel in de begroting 2016 een slag is gemaakt met het realistischer begroten van de kapitaaldienst, beoordeelt het Cft dit nog niet als voldoende. Het Cft heeft een voorbehoud gemaakt op de kapitaaldienst. Het Cft wil samen met Curaçao bezien hoe dit voorbehoud in de toekomst kan worden omgezet in een positief oordeel.

Vorbereiding begroting 2017

Curaçao is inmiddels begonnen met de begrotingsvoorbereiding 2017 en is voornemens om wederom tijdig de begroting vast te stellen. Het Cft zal worden gevraagd om een artikel 11 advies uit te brengen over de ontwerpbegroting. In juni heeft het Cft aangegeven bij het beoordelen van de begroting, naast de gebruikelijke volledigheid en ordentelijkheid van de begroting, de begroting in het bijzonder te beoordelen op het weerstandsvermogen, de problematiek bij de sociale fondsen, de kapitaaldienst inclusief de verwachte financieringsbronnen, de bouw van het nieuwe ziekenhuis en de te verwachte dividenduitkeringen. Het Cft heeft in het bijzonder aangegeven dat er belangrijke stappen moeten worden gezet om het financieel beheer op een voldoende niveau te krijgen en daar graag over in gesprek te willen gaan. Dit met oog op een volgende evaluatie van de Rft, waarbij het financieel beheer mede bepalend zal zijn voor de uitkomst daarvan.

Overige onderwerpen Curaçao

Sociale fondsen

De ontwikkeling van de sociale fondsen blijft voor het Cft een punt van aandacht. Vanaf begin 2013 zijn er diverse maatregelen getroffen, als onderdeel van het saneringspad, om de sociale fondsen op orde te brengen. Na de introductie van de Basisverzekering Ziektekosten (BVZ), de verbreding van de doelgroep van de BVZ en getroffen maatregelen aan de ontvangstenkant, is de BVZ kostendekkend geworden. De Algemene Ouderdomsverzekering (AOV) blijft echter een punt van zorg. Vooralnog zijn de tekorten in het AOV-fonds niet noemenswaardig afgenomen. De verwachting is dat de verhoging van de AOV-leeftijd op termijn wel zal leiden tot een daling van de tekorten in de AOV, maar dit moet zich dus nog materialiseren. Daarnaast is in de eerste helft van 2016 de Wet BEU aangenomen door de Staten. Deze maatregel betekent een korting van 10% op uitkeringen van niet-ingezetenen plus een korting op de kerstbonus van niet-ingezetenen, en zal daarmee naar verwachting vanaf december 2016 de uitgaven van het AOV-fonds beperken.

Het schommelfonds zal naar verwachting in 2017 vrijwel worden uitgeput. In 2015 waren aanvullende dotaties aan het schommelfonds nodig om dit fonds op peil te houden. Aanvullende dotaties blijven ook de komende jaren nodig om dit fonds niet onder de minimale wettelijke reserve van ANG 153 miljoen te laten komen. Indien de eerder genomen maatregelen in de sociale fondsen onvoldoende effect sorteren, zullen additionele tekorten bij de sociale fondsen rechtstreekse gevolgen hebben voor de begroting van Curaçao. De prognose van de regering is dat vanaf 2019 het saldo van het schommelfonds weer zal toenemen. Dit is nodig om eventuele incidentele tegenvallers

in de toekomst op te kunnen vangen zonder dat dit direct gevolgen heeft voor de landsbegroting. Vooralsnog lijkt de begroting uit te gaan van voldoende dotaties aan het schommelfonds om dit fonds in 2016 boven de wettelijke reserve te houden. Het Cft zal dit nauwgezet blijven monitoren.

Collectieve sector en rentelastnorm

Het totaal aan leningen en betalingsachterstanden van Curaçao bedraagt ultimo 2015 ANG 2.284 miljoen (41% bbp). De rentelastnorm is in 2013 bepaald op ANG 109,59 miljoen. De rentelasten bedroegen in 2015 circa ANG 59 miljoen, 54% van deze rentelastnorm. Een update van de rentelastnorm heeft in de eerste helft van 2016 nog niet plaatsgevonden. De collectieve sector 2015 is namelijk nog niet vastgesteld door de minister BZK en de regering van Curaçao, ondanks het feit dat er vorig jaar slechts uitstel is verleend tot 1 september 2015. Vooralsnog hanteert het Cft daarom het rapport over de vaststelling van de collectieve sector uit 2013, inclusief de betreffende inkomsten van de collectieve sector en de daarbij behorende rentelastnorm. Curaçao heeft in juni 2016 een nieuwe lening opgenomen van ANG 60 miljoen. Inclusief deze lening komt het beslag van de rentelasten op de ruimte onder de rentelastnorm in totaal op 56%.

HNO / SEHOS

Het Cft volgt de financiële ontwikkelingen bij de realisatie van het nieuwe ziekenhuis Hospital Nobo Otrobanda (HNO) vanwege de omvang van het project en de mogelijke meerjarige budgettaire risico's voor de begroting van het land Curaçao. De aannemer, Ballast Nedam Infra, is overgenomen door Renaissance Construction AG, een onderdeel van Rönésans Holding. Voor zover bij het Cft bekend hebben de bouwactiviteiten bij het HNO hierdoor geen hinder ondervonden. Er is een transitieplan opgesteld om van Sehos naar HNO te gaan. Dit plan is inmiddels in uitvoering genomen en moet leiden tot de inrichting van *state of the art* ziekenhuisfuncties in het nieuwe ziekenhuisgebouw, waarbij drie doelen gerealiseerd dienen te worden tussen nu en de opening van het nieuwe ziekenhuis. Deze zijn dat de organisatie is ingericht, er afspraken met de omgeving zijn gemaakt en dat medewerkers zijn geëquipeerd zodat HNO kan functioneren.

Recentelijk is de door de Raad van Ministers van Curaçao aangekondigde evaluatie van het HNO project van start gegaan die naar verwachting in augustus zal zijn afgerond. Daarbij zal naar verwachting ook duidelijk worden of sprake is van meerkosten. Indien dat het geval is zal het Cft monitoren hoe deze worden verwerkt. Begin 2015 is er een *Quick Scan* uitgevoerd welke een oplossingsrichting heeft opgeleverd voor de exploitatietekorten bij het Sehos. Aanbevelingen om de organisatie efficiënter te maken zijn in uitvoering. Hiermee kan de exploitatie van het Sehos binnen twee tot drie jaar weer kostendekkend gemaakt worden.

Financieel beheer

Het Cft heeft aangegeven graag in gesprek te gaan over de stappen die gezet moeten worden om het financieel beheer op orde te hebben bij het volgende evaluatiemoment van de Rft. Dit mede gezien in het licht van de beslissing door de Raad van State van het Koninkrijk op het bij de Raad ingediende beroep van het land Curaçao, waarmee het belang van goed financieel beheer nogmaals is onderschreven. Een goedkeurende controleverklaring van de accountant geeft aan dat het financieel beheer in opzet, bestaan en werking adequaat functioneert. Daar zou de inspanning van Curaçao op gericht moeten zijn. De jaarrekening 2011 is op 12 april 2016 door de Staten goedgekeurd. Alhoewel de centrale commissie de jaarrekeningen 2012 en 2013 heeft behandeld,

heeft vaststelling in de Staten op het moment van schrijven nog niet plaatsgevonden. Het Cft heeft in de eerste helft van 2016 er op aangedrongen deze jaarrekeningen op korte termijn vast te stellen.

Overheidsentiteiten

Het afgelopen halfjaar is er veel aandacht vanuit het Cft geweest voor een aantal overheidsvennootschappen gezien de mogelijke financiële risico's die deze vennootschappen kunnen vormen voor de begroting van Curaçao.

Er vinden nadere analyses en gesprekken plaats om vast te stellen of de opgenomen dividenden door de overheidsvennootschappen opgebracht kunnen/gaan worden. Verder beginnen de verbeterplannen van de noodlijdende overheidsentiteiten effect te sorteren. Zo blijkt uit de jaarrekening 2015 van Aqualectra dat er wederom een positief resultaat is behaald en dat het eigen vermogen aan het herstellen is naar het niveau van het oorspronkelijke aandelenkapitaal. Alle maatregelen uit het plan van aanpak zijn inmiddels opgepakt, op een paar maatregelen na die nog niet afgerond zijn. Zodoende wordt Aqualectra niet meer als noodlijdend gekwalificeerd maar als een overheidsentiteit in herstel. Het Cft zal wel de komende periode bij Aqualectra vinger aan de pols houden.

Curaçao Dok Maatschappij (CDM) is momenteel bezig met een verbetertraject. De plannen om een strategische partner te vinden lopen voorspoedig en mogelijk dat binnenkort een deal zal worden getekend met een strategische partner. Naast de schikking inzake de claim van oud-werknemers is dit een volgende mijlpaal voor CDM op het pad van herstel.

Uit de jaarrekening 2015 blijkt dat Cpost wederom een negatief resultaat heeft behaald en dat het eigen vermogen verder is verslechterd. Hieruit blijkt dat de genomen maatregelen om de exploitatie sluitend te krijgen nog niet volledig zijn geïmplementeerd dan wel niet de verwachte resultaten opleveren. Het Cft heeft daarom in juni wederom een bezoek gebracht aan Cpost. Duidelijk is dat Cpost structureel niet kostendekkend is en dat de postbezorging niet mogelijk is zonder financiële steun van de overheid. De regering onderkent dat postbezorging een primaire taak is van de overheid en heeft besloten om een netto vergoedingsstelsel met terugwerkende kracht per 1 januari 2015 in te voeren. Dit betekent dat de verliezen van Cpost direct door de overheid zullen worden gedekt. De financiële consequenties hiervan zijn nog niet in de begroting van het land verwerkt.

Begrotingscyclus 2015-2017 Sint Maarten

Verantwoording jaarrekening 2015

De jaarrekeningen 2012, 2013 en 2014 zijn nog steeds niet behandeld door de Staten ondanks het streven van het ministerie van Financiën deze jaarrekeningen eind maart 2016 behandeld te krijgen. Het Cft heeft gewezen op de noodzaak van het doorlopen van de gehele begrotingscyclus, inclusief verantwoording, zodat voldoende informatie kan worden verkregen door de Staten over de budgetuitputting en realisaties in de afgelopen begrotingsjaren. Op die manier kan het budgetrecht van de Staten ten volle worden uitgeoefend. Momenteel is er nog geen zicht op een afschrift van de vastgestelde jaarrekening 2015, welke uiterlijk 31 augustus aan het Cft dient te worden verstrekt.

Uitvoering begroting 2016

Op 1 april heeft het Cft de vastgestelde begroting voor 2016 ontvangen en is tot de conclusie gekomen dat deze voldoet aan de normen zoals deze in de Rijkswet financieel toezicht (Rft) zijn opgenomen. In de begroting is rekening gehouden met ANG 20 mln compensatie voor tekorten uit de periode 2010-2014. Daarnaast wordt een positief saldo gepresenteerd van ANG 5,3 mln. De eerste uitvoeringsrapportage (UR) laat een beeld zien dat afwijkt van de vastgestelde begroting. Het saldo over het eerste kwartaal is verslechterd met ongeveer ANG 8,6 mln. Het Cft verwacht op basis van de realisaties tot en met mei, dat bij gelijkblijvend beleid er sprake zal zijn van een verslechtering aan de inkomstzijde ultimo 2016 van ANG 19-29 mln. Dit komt ook doordat begrote incidentele inkomsten niet zijn gerealiseerd in de eerste helft van 2016. Ondanks dat de gerealiseerde uitgaven ook lager zijn dan begroot, komt hiermee ook het voldoen aan de eerste twee punten van de aanwijzing¹ in het gedrang.

Tot op heden is er nog steeds geen duidelijkheid over de pensioenpremie over de periode 2010-2015 en of deze retroactief aangepast gaat worden van 25% naar 22% voor een bedrag van circa ANG 20 mln. Zolang de premie niet wordt aangepast maakt dit verschil deel uit van de totale betalingsachterstanden. Daarbij komt dat als de inkomsten zoals begroot niet worden gerealiseerd het mogelijk ook niet lukt om aan het aflossen van de betalingsachterstanden te voldoen, waarmee aan het tweede punt uit de aanwijzing niet wordt voldaan.

Het Cft heeft tijdens het bezoek aan Sint Maarten in juni uitvoerig met de regering gesproken en zijn zorgen geuit over de realisaties over de eerste maanden van 2016. Hierbij is het belang onderstreept van het realiseren van begrote inkomsten, waaronder bijvoorbeeld het innen van circa ANG 12,3 mln aan casino fees inclusief indexatie en het realiseren van dividenden en concessie fees van overheidsentiteiten. Het realiseren van de begroting wordt gezien de achterblijvende belastinginkomsten, in steeds grotere mate afhankelijk van incidentele inkomsten zoals de casino fees. De overheid zal dus structurele maatregelen moeten nemen om de inkomstenkant van de begroting robuuster te maken. Daartoe behoort versterking van de belastingdienst.

Voor het resterende deel van 2016 staat Sint Maarten nog voor de nodige uitdagingen. Het voornemen bestaat om te investeren in de belastingdienst maar ook in een nieuw ziekenhuis.

¹ Besluit van 8 september 2015, houdende het besluit van de Raad van ministers van het Koninkrijk betreffende het geven van een aanwijzing aan het bestuur van Sint Maarten tot het oplossen van de ontstane betalingsachterstanden, de compensatie van gerealiseerde tekorten op de gewone dienst in periode 2010–2014, het in de begroting 2015 en de meerjarenbegroting volledig opnemen van de zorg- en pensioenuitgaven en het nemen van maatregelen ten behoeve van een houdbaar pensioen- en sociale zekerheidsstelsel om nieuwe betalingsachterstanden te voorkomen

Daarnaast moet conform het vierde punt van de aanwijzing het zorg- en pensioenstelsel hervormd worden voor het eind van 2016. Definitieve hervormingsmaatregelen zijn in het eerste halfjaar nog niet genomen. Het Cft heeft hierop aangegeven dat de hervorming van het zorgstelsel niet los kan worden gezien van de bouw van een nieuw ziekenhuis. Dit dient in een parallel traject uitgevoerd te worden zodat verzekerd wordt dat de zorg duurzaam betaalbaar blijft.

Vorbereiding begroting 2017

Tijdens het bezoek van het Cft aan Sint Maarten in juni 2016, is uitgebreid gesproken over de begroting 2017. Al zes opeenvolgende jaren is Sint Maarten er niet in geslaagd om tijdig, dat wil zeggen voor aanvang van het begrotingsjaar, een begroting te hebben vastgesteld. De eerste maanden van 2016 is daarom, conform regelgeving, de begroting 2015 als uitgangspunt gehanteerd. Het Cft heeft Sint Maarten geadviseerd een beleidsarme begroting op te stellen voor 2017 en de daarop volgende jaren. Een dergelijke beleidsarme begroting is noodzakelijk voor het oplossen van de financiële problematiek uit voorgaande jaren, conform de aanwijzing. De begroting 2016, met een aantal aanpassingen naar aanleiding van de realisaties in het eerste en tweede kwartaal van 2016, zou daarbij als uitgangspunt kunnen dienen.

Overige onderwerpen Sint Maarten

Sint Maarten Medical Center (SMMC)

Het SMMC fungeert als algemeen ziekenhuis voor Sint Maarten en omgeving en is al geruime tijd verlieslijdend. Dit komt onder andere omdat de vergoedingen voor behandelingen al jaren niet zijn geïndexeerd en niet meer toereikend zijn om de toename en de verandering van de verleende zorg te dekken. In een recente studie is een inschatting gemaakt wat de zorgbehoefte is op Sint Maarten. Op grond hiervan is een businessplan opgesteld met als uitgangspunten betaalbare zorg, dicht bij huis en van een kwaliteit die voldoet aan de Europese standaarden. Uit de studie volgt ook de behoefte aan een nieuw ziekenhuisgebouw, waarbij vooralsnog van een DBM (*design, build, maintain*) constructie wordt uitgegaan. Voor de financiering daarvan bestaan verschillende opties. Het streven is om het nieuwe ziekenhuis in het najaar van 2019 te openen. SMMC zal de exploitant zijn van het nieuwe ziekenhuisgebouw. Het Cft volgt deze ontwikkeling nauwgezet met het oog op potentiële risico's voor de landsbegroting.

Leningen

Op 10 juni heeft het Cft een leenaanvraag van Sint Maarten ontvangen ter beoordeling. Het Cft heeft niet ingestemd met de leenaanvraag zoals deze voorlag en heeft aangegeven dat het gevraagde bedrag niet op redelijke en verantwoorde wijze kan worden besteed gedurende de periode die nog resteert in 2016. Reden hiervoor is de geringe uitputting op de kapitaaldienst en het sterk achterblijven van reeds aangegane committeringen. Daarnaast is er nog circa ANG 30 mln beschikbaar van de in 2014 geleende gelden. Het Cft heeft Sint Maarten verzocht te herprioriteren binnen de geplande kapitaalinvesteringen om zodoende een nieuwe realistische leenaanvraag in te kunnen dienen. Een additionele lening en besteding van circa ANG 20 mln (1% bbp) wordt hierbij realistisch geacht; bij een lening van deze omvang blijft de schuldquote stabiel. Sint Maarten heeft aangegeven ook te willen investeren in de Belastingdienst. Het Cft heeft aangegeven dat voor dergelijke investeringen ook geheerprioriteerd dient te worden binnen de kapitaaldienst. Indien Sint Maarten voor het SMMC zou willen lenen dan is het Cft bereid dit mogelijk als een aparte casus te behandelen waarbij, naast een sluitende business case, hervorming van het zorgstelsel conform de aanwijzing voorwaarde zal zijn.

Collectieve sector en rentelastnorm

Het totaal aan leningen en betalingsachterstanden van Sint Maarten bedraagt ultimo 2015 circa ANG 626 miljoen (33% bbp). De rentelastnorm is in het rapport van SOAB over 2015 bepaald op ANG 31,9 miljoen (in rapport 2013 ANG 30,7 miljoen). Sint Maarten heeft in het eerste halfjaar geen nieuwe leningen opgenomen. Indien geen nieuwe leningen worden aangetrokken in de tweede helft van 2016 zal naar verwachting het totaal aan rentelasten van de collectieve sector eind december 2016 circa ANG 14 miljoen bedragen. Dit komt neer op 43% van de rentelastnorm.

Corporate Governance

Het onderwerp Corporate Governance lijkt in toenemende mate aandacht van de pers en het publiek te krijgen op Sint Maarten. Toch worden de adviezen van de Corporate Governance Council (Council) bij voorgenomen benoemingen niet altijd gevolgd. Wanneer de Council van oordeel is dat de voorgelegde kandidaten, op basis van zwaarwegende argumenten een negatief advies krijgen, kan de overheid alsnog schriftelijk en gemotiveerd van dit negatieve advies afwijken. Wanneer er afgeweken lijkt te worden van een advies van de Council wordt hier in de media vaak uitgebreid aandacht aan besteed, recentelijk nog bij de voorgenomen benoeming van zowel directeuren als commissarissen bij enkele nutsbedrijven.

Hoewel het proces rond benoemingen en ontslagen bij overheidsentiteiten nog niet optimaal functioneert, kan het feit dat hierover in de media wordt bericht, als een kleine verbetering worden gezien. Er lijkt binnen de samenleving van Sint Maarten in toenemende mate aandacht voor het onderwerp te komen, maar er is nog een lange weg te gaan. Het Cft blijft van mening dat de Council voor de regering een goede ondersteuning is in de uitvoering van haar taken ten aanzien van overheidsentiteiten. De overheid dient haar rol als aandeelhouder in de overheidsbedrijven echter beter in de hand te krijgen, onder meer zodat proactief en tijdig gestuurd kan worden op werving en selectie voor opvallende vacatures.

Financieel beheer

De aandacht voor en de vooruitgang in het financieel beheer van Sint Maarten lijkt de afgelopen periode beperkt te zijn geweest. Het Cft heeft bij het overleg in juni de noodzakelijke aandacht hiervoor gevraagd. Zo zijn de jaarrekeningen 2012, 2013 en 2014 nog steeds niet behandeld door de Staten ondanks het streven van het ministerie van Financiën deze jaarrekeningen eind maart 2016 behandeld te krijgen. Daarnaast zijn in het eerste halfjaar de 12 deelprojecten, welke in het kader van het Plan van Aanpak Verbetering Financieel Beheer voor de periode 2015-2018 zijn beschreven, niet door de Raad van Ministers vastgesteld en wachten zij nog op uitvoering. Het Cft zal de stand van zaken bij financieel beheer nauwgezet monitoren en met praktische aanbevelingen komen hoe de verbetering sneller kan worden geëffectueerd.

Overheidsentiteiten

Het Cft heeft een lijst opgesteld met betrekking tot de overheidsentiteiten en komt uit op circa 40 entiteiten. Dit betreffen overheidsdeelnemingen, ZBO's en overheidsstichtingen. Het secretariaat beschikt bij een krappe meerderheid over een jaarrekening 2013, 2014 en incidenteel (concept) 2015. Uit een eerste analyse blijkt dat het risico van de overheidsdeelnemingen voor de begroting voorsnog beperkt lijkt. Een nadere verdieping door het Cft is gewenst en zal worden geïnitieerd.

Stand van zaken Vereffening

Bij de ontbinding van het Land Nederlandse Antillen per 10 oktober 2010, is de noodzaak ontstaan de boedel van het betreffende Land, op een redelijke en voor betrokken partijen acceptabele wijze, te verdelen (vereffening). Daarvoor is een tripartiete Commissie gevormd om tot een redelijk en evenwichtig voorstel te komen. Na het uitbrengen van het advies van de Commissie zijn op sommige onderdelen opnieuw discussies ontstaan. Deze discussie speelt reeds lange tijd en vergt veel energie en capaciteit van de betrokken partijen.

Het tot een spoedig einde brengen van dit lastige dossier is naar mening van het Cft voor alle partijen wenselijk. De Landen kunnen zich dan richten op zaken die van belang zijn om tot vooruitgang op andere terreinen te komen. Daarmee kan de oplossing bijdragen aan een gezonde financiële positie van Curaçao en St. Maarten. Daarnaast is een (zeer) lange bedoelscheiding onwenselijk omdat dit ook aanzienlijke negatieve gevolgen kan hebben voor dossiers die afhankelijk zijn van deze vereffening. Een snelle vereffening is noodzakelijk voor Sint Maarten om te kunnen voldoen aan de aanwijzing, omdat beschikbare gelden worden ingezet voor het terugdringen van betalingsachterstanden. Om die reden dringt het Cft aan bij de betrokken ministers om zo spoedig mogelijk tot een vergelijk te komen.